

Politolog Rostislav Iščenko: USA zahájily proti Rusku bitvu o vzdušný prostor

- CZ24 News | 31. srpna 2023

USA/UKRAJINA/RUSKO: Ve stejný den, kdy došlo k masivnímu útoku ukrajinských dronů na vojenské letiště ve Pskově, oznámily Spojené státy další balík vojenské pomoci Ukrajině v hodnotě 250 milionů dolarů, včetně raket protivzdušné obrany, vícenásobných odpalovacích raket HIMARS, dělostřelecké munice a milionů nábojů.

Je třeba poznamenat, že právě pokles schopností ukrajinského systému protivzdušné obrany, k němuž došlo v důsledku postupného ničení odpalovacích zařízení i v důsledku vyčerpání raket, značně usnadnil jak akce ruského letectva na podporu vojsk odrážejících ukrajinskou "ofenzivu", tak úderů na týlové oblasti, při nichž byla zničena velitelská stanoviště, vojenské základny, sklady a muniční vlaky, což navíc výrazně snížilo bojeschopnost ukrajinské armády.

Jedná se očividně o snahu rychle nahradit ztráty nejdůležitějšího spotřebního materiálu na dobu, než USA zorganizují nové dodávky techniky, vyřazené během léta.

Za zmínku stojí i rakety HIMARS, protože právě dodávkou těchto raketometů zahájily USA svou snahu umožnit ukrajinské armádě terorizovat tyl armády ruských ozbrojených sil téměř v celé jeho hloubce. V počáteční fázi byl pokus úspěšný, ale pak si ruská frontová protivzdušná obrana zvykla na sestřelování raket HIMARS – a klesající počet raket i odpalovacích zařízení znemožnil Ukrajincům provádět hromadné starty (několik desítek), které by zahltily ruskou protivzdušnou obranu.

USA a jejich spojenci se s tím nespokojili. Pro další rozšíření úderných možností ukrajinské armády dodaly Velká Británie a Francie rakety Tom Shadow / SCALP-EG s deklarovaným doletem 300 kilometrů (odborníci však tvrdí, že dolet těchto raket lze zvýšit na 500 a dokonce i 550 kilometrů).

Po použití těchto raket (zpočátku také docela úspěšném, ale postupně zadržávajícím) přešel Washington od tvrzení, že americké rakety ATACMS s deklarovaným doletem 300 kilometrů a možným doletem až 500 kilometrů nebudou na Ukrajinu nikdy dodány, protože by mohly zasáhnout cíle hluboko v Rusku, k prohlášení, že Biden uvažuje o dodávkách ATACMS Kyjevu. Tlak na německého kancléře Scholze, aby dodal Ukrajině rakety Taurus, rovněž s doletem až 500 kilometrů, se neustále zvyšuje, a to i ze strany členů jeho vlastní vlády (pravděpodobně i vlády USA).

Souběžně s tím Ukrajina v posledních dnech změnila taktiku úderů bezpilotními letouny. Dříve hlásila ruská protivzdušná obrana tři, pět, sedm, maximálně patnáct dronů útočících na jeden, dva nebo tři objekty za jeden útok, nyní se počet cílů zvýšil na pět a více a útočí na ně roje 20 a více dronů, jako tomu bylo zejména v případě letiště ve Pskově.

To vše dohromady naznačuje, že Spojené státy v uplynulých šesti měsících aktivně testovaly systém úderů do hloubi Ruska. Vybíraly nejen dostatečně účinné rakety pro takové úderů, ale i takové rakety dlouhého doletu, jež nelze kvalifikovat jako strategické zbraně, aby minimalizovaly hrozbu, že ukrajinská krize přeroste ve vojenský konflikt mezi NATO a Ruskem.

Současně byly pomocí bezpilotních letounů různých tříd vyhledávány nejvhodnější způsoby přiblížení k cílům hluboko uvnitř Ruska, stejně jako byl vybírán počet ničivých prostředků v jedné salvě nezbytný pro zaručené překonání protivzdušné obrany různých objektů.

Byla také testována možnost kombinovaných úderů (současně z moře i ze vzduchu). Tento test však selhal. V důsledku toho se ukázalo, že prolomit vzdušnou a námořní obranu Krymu a zejména základny námořní flotily v Sevastopolu je obtížné, ne-li nemožné, a relativně úspěšný překvapivý nálet na základnu flotily v Novorossijsku a na Krymský most se vzhledem k dodatečným opatřením přijatým na ochranu těchto objektů už pravděpodobně nepodaří zopakovat.

Hrozba úderu hluboko do ruského území raketami dlouhého doletu dodanými Západem však narůstá. V poslední době přestala Ukrajina prakticky používat dříve dodané anglo-francouzské rakety, i když některé jsou stále ve skladech (podle vyjádření Kyjeva).

Už dříve se začalo diskutovat o dalších dodávkách. Domnívám se, že takové dodávky budou a možná již byly uskutečněny. Stejně tak je pravděpodobné, že Bílý dům bude souhlasit s dodávkami ATACMS (někteří odborníci se domnívají, že již byly Ukrajině v tichosti dodány a dokonce použity při některých úderech, ale tyto domněnky zatím nemají spolehlivé potvrzení). Zbývá ještě dorazit Scholze s Taurusem / kam se, chudák, vrtne, vždyť ho už skoro dorazili s tanky) a Ukrajina nashromáždí solidní arzenál raket s doletem 500 kilometrů (sto padesát až dvě stě kusů nebo i o několik více).

Vzhledem k tomu, že útoky na základny námořní flotily byly většinou neúspěšné a systém protivzdušné obrany Moskvy nálety většinou úspěšně odrážel, lze očekávat, že hlavní úder nahromaděnými raketami se pokusí zasadit američtí stratégové – rukou Ukrajiny – letištím strategického letectva nacházejícím se hluboko na ruském území. Vyloučen není ani pokus o úder na Moskvu. Ale vzhledem k nutnosti vynaložit velké množství raket v jedné salvě k překonání zóny protivzdušné obrany Moskvy bude mít takový pokus, pokud k němu dojde, jednorázový nebo dvou či třínásobný charakter. Hlavními cíli se tedy jeví strategické letecké základny, sklady pohonných hmot a munice vojenských sil RF.

Aby zvýšili šance na proražení raket, budou je Ukrajinci zřejmě používat v kombinaci s bezpilotními letouny, a to podle stejného vzoru jako Rusko při úderech na cíle na Ukrajině. S výjimkou hypotetických úderů na hlavní město a možných úderů na Krym (letiště v Simferopolu) budou ostatní cíle Kyjeva zřejmě vybrány nikoliv pro teroristické údery na civilní cíle s cílem zasít paniku mezi civilisty, ale pro způsobení maximálních škod početně nejmenším a nejobtížněji doplnitelným segmentům ruských leteckých a kosmických sil – strategickému a vojenskému dopravnímu letectvu.

Tímto způsobem se pokusí ukrajinská armáda snížit efektivitu a počet úderů na svá důležitá týlová zařízení a také zbavit ruské letectvo možnosti pohotově přesunout značné kontingenty pozemních vojsk na velké vzdálenosti a vysadit výsadkáře. Mělo by to rovněž posílit obranu jižního křídla ukrajinských ozbrojených sil, snížit pravděpodobnost úspěšné ruské ofenzivy přes Dněpr do Oděsy a tím zcela odříznout Ukrajinu od moře, jakož i zajistit leteckou ochranu komunikačního uzlu donbaské a záporožské skupiny ukrajinské armády v oblasti Dněpropetrovsk/Zaporoží.

Oslabení schopností ruských vzdušných sil je navíc pro Kyjev důležité i z hlediska očekávaného obdržení několika desítek letounů F-16 na jaře 2024. Za současných podmínek by se tyto letouny staly snadným cílem pro letecké a kosmické síly RF. Aby mohly poskytnout alespoň nějakou pomoc ukrajinské armádě, potřebují spolehlivé krytí svých základen a podporu ukrajinské protivzdušné obrany. V této souvislosti se také očekává, že do Kyjeva budou dodány nové systémy protivzdušné obrany, které nahradí ty zničené. Samotné dodávky již ohlásili Američané, ale zatím se jim prý nepodařilo sehnat "nadbytečné" komplety od svých spojenců.

Zdá se, že s cílem podpořit ukrajinskou armádu v kritickém podzimně-zimním období a také připravit na jaro 2024 účinnější ofenzívu než tu, která se letos nezdařila, se Spojené státy v nejbližší době zaměří na bitvu ve vzduchu. Nikoliv o vzdušnou nadvládu, které Ukrajina a priori nemůže dosáhnout,

ale o zmírnění tlaku ruského letectva, aby se částečně vyrovnaly podmínky na zemi.

Lze tomu čelit, aniž by se oslabily současné operace ruského letectva na podporu pozemních sil? Může. Samozřejmě, není možné pokrýt celou zemi jedním silným deštníkem protivzdušné obrany, jako je pokryt například Krym, protože území státu je příliš velké. Ale jsou známy primární cíle ukrajinských úderů (jak civilní, tak i vojenské). Rusko je docela dobře schopno posílit svou obranu tam, kde to bude nutné.

Mohli bychom se také pokusit přesunout strategické letectvo za 500kilometrovou zónu od hranic s Ukrajinou. Bojový rádius (nezaměňovat s doletem) Tu-22M3M je 2500 kilometrů, Tu-95 - 6500 kilometrů, Tu-160 - 7300 kilometrů. Všechny doletí na Ukrajinu i z Uralu, tím spíše, že jejich rakety doletí ještě dál.

Samozřejmě, že ruské letectvo bude i nadále lovit západní vojenskou pomoc. Stovky raket nejsou jehlou v kupce sena, těžko je lze ukrýt jak při dodání, tak i při skladování.

Hlavním prostředkem obrany je vytvoření bezpečnostní zóny podél ruských hranic (starých i nových). Čím dále bude nepřítel, tím obtížnější pro něj bude způsobit nám závažné škody. Vždyť střílet ze Lvova do Kyjeva je také příliš daleko, raketa s doletem 500 kilometrů tam doletí, ale pouze v přímém směru a na hranici doletu.

AUTOR: Rostislav Iščenko

[ZDROJ](#)

Překlad: PhDr. Jana Görčošová/Nová Republika